

MÚSIQUES PER AL POBLE per José Rafael Pascual Vilaplana

Diuen els entesos que antigament la música no era un objecte de culte. A moltes cultures antigues fer música era una tasca normalitzada i interioritzada en la quotidianitat. La música acompanyava el treball, el joc, el culte, l'esplai... com un element més de l'ecosistema vital. S'aprenia a cantar com qui aprèn a menjar o a parlar. Aquesta naturalitat del fet musical ha estat preservada per unes entitats fonamentals en la cultura dels nostres pobles: les bandes de música.

No tinc cap record de la infantesa on no hi haja un instrument damunt de la taula de casa o un faristol vell i mig rovellat que acompanyava l'estança de la meua humil llar com un moble més. Mon pare, que durant quaranta anys va ser trombó de la banda del poble, tots els dies em feia cantar als meus germans i a mi, una lliçó del mètode de solfeig d'Hilarión Eslava abans de dinar. I ho feia de forma tan senzilla que sempre vaig pensar que era una activitat comuna a totes les cases. Fins i tot, un dia, a un company del pupitre de l'escola, quan sortíem a migdia per anar a casa, li vaig dir; *"Avui em toca la vint-i-dos. I tu per quina vas?"*. Aquell noi em va mirar estranyat, doncs no entenia res.

Quan sortíem per la vesprada d'escola, hi havia que anar a casa, agafar el berenar, l'instrument i cap a la música. Totes les vesprades començaven amb classe de solfeig i després d'instrument, com si fos un ritus que ningú obliga però que formava part de la nostra quotidianitat. Aquest tret natural amb l'aprenentatge de la música, ha marcat l'educació integral de milers d'infants dels nostres pobles, s'hagen dedicat o no professionalment a aquest ofici.

Les bandes han servit d'engranatge en la formació d'una societat que moltes vegades no ha sabut reconèixer-les com a eix vertebrador d'una cultura, d'una forma de fer poble, d'una eina per ser poble.

El segle XXI s'obri pas tot oferint horitzons verges per l'ús de les bandes de música. En l'era de la globalització tecnològica i de la deshumanització de l'educació general més preocupada de formar tècnics que de formar persones íntegres, les bandes dels nostres pobles esdevenen un alè d'esperança. Amb el seu recolzament estem desenvolupant una activitat rica en valors fonamentals per als nostres joves i per a la nostra societat: la *solidaritat* en fer un treball entre tots, enmig uns col·lectius heterogenis i diversificats on es parlen diferents llengües i on es conjuguen moltes maneres de pensar i de viure; la *tolerància* en entendre el paper de cadascú en una tasca comuna, on s'entén i s'admet el valor caduc de la jerarquia i on es treballa la responsabilitat i el respecte cap al grup al qual pertany; la *generositat* de cercar el bé comú tot portant a terme un treball destinat a ser compartit amb els demés. I per si no fora prou, en podem gaudir del goig per l'esforç personal que et fa sentir-te bé amb tu mateix i t'ajuda a entendre't i a créixer.

José Rafael Pascual Vilaplana

Director de les Bandes
Municipals de Bilbao i Barcelona.